

2.1.1. Földrajz

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az 1. pontban foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik. A második fordulóra jutó versenyzőknek az első forduló után pályamunkát kell beadniuk az alábbiakban megadott témák közül egyet kiválasztva.

A pályamunka **jeligés**. A versenyző által jeligeként választott kifejezést rá kell írni a pályamunkára, de ezen kívül **semmilyen más jelzést** (nevet, iskolai bélyegzőt stb.) nem lehet rajta feltüntetni. A jeligét is úgy kell megválasztani, hogy az ne utaljjon a versenyző személyére, és betű karakterrel kezdődjön.

Minden pályamunkához egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni a versenyző adataival megfelelően kitöltött **4. sz. mellékletet** (Adatlap pályamunkához). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az adatközléshez kötelező a **4. sz. melléklet** használata! Kívül a borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.

A versenyzőknek a jeligével ellátott pályamunkát és a jeligés borítékot – a felterjesztési határidő figyelembe vételével – át kell adniuk az iskola igazgatójának.

A pályamunkákat a jeligés borítékkal együtt postázásra (kézbesítésre) alkalmas módon becsomagolva az iskola igazgatójának kell továbbítania az Oktatási Hivatalba a megjelölt határidőig. A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: "OKTV földrajz pályamű(vek)".

Csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell felterjesztetni az Oktatási Hivatalba, akiknek az első fordulóbeli dolgozata a felülvizítés után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot.

A pályamű elkészítésének szabályai:

- A pályamű terjedelme, a kötelezően megadandó tartalomjegyzék és irodalomjegyzék, valamint az ábrák, a táblázatok, az esetleges mellékletek, hivatkozásjegyzék leszámításával, 15-30 gépelt oldal lehet (12-es betűmagasság, 1,5-es sortávolság, 2,5 cm margó). A munka teljes terjedelme legfeljebb 40 oldal lehet. A megadottnál kisebb vagy feleslegesen nagyobb terjedelmű pályamunkák esetében csökkentett pontszám jár.
- A versenyzők törekedjenek a megfelelő stílusra és helyesírásra, mert a versenybizottság ezt is figyelembe veszi az értékeléskor.
- A pályamű szövegében a más munkákból (nyomtatott formájú cikkekből, könyvekből stb., ill. interneten megjelent munkákból stb.) vett tények, gondolatok stb. esetében a tudományos munkákban szokásos hivatkozási formát **kötelező** használni: szükséges a szövegközi (vagy lábjegyzetes) hivatkozás az adott forrásmunkára (szerző, év [pl. Kovács K. 2004], esetleg oldalszám, ahol fellelhető az információ), s a hivatkozott munkákat az irodalomjegyzékben (ABC-sorrendben) tételesen le kell írni (szerző, év, cím, kiadó, kiadás helye; ill. szerző, év, cím, folyóirat évfolyama, száma, oldalszám [oldaltól oldalig]). Egy munkából való szó szerinti idézéskor idézőjel használata és pontos oldalszám megadása is kötelező. A szövegközi (vagy lábjegyzetes) hivatkozások hiánya illetve a felhasznált forrásmunkákból összeállított irodalomjegyzék hiánya esetén a pályamunkát a versenybizottság nem értékeli.
- Szükséges a fejezeteket sorszámozni, a munkát oldalszámokkal ellátni. A pályamunkába illesztett ábrákat (térkép, kép, fotó stb., összefoglaló néven ábrák) és táblázatokat sorszámozni kell: 1. ábra, 2. ábra ...; 1. táblázat, 2. táblázat Emellett címmel kell ellátni, valamint a nem önálló készítésű, összeállítású ábrák, táblázatok esetében a forrást is fel kell tüntetni (pl. Forrás: KSH 1999). A szövegben az ábrák, táblázatok feldolgozásakor, elemzésekor szükséges ezekre hivatkozni. A forrásmegjelölések hiánya illetve az irodalomjegyzékben az ábrák, táblázatok forrásai feltüntetésének hiánya esetén csökkentett pontszám jár.
- Kerülni kell a költséges, díszes megjelenítést, de az egyszerű bekötési mód ajánlott (spirálozás stb.).
- A pályamű kizárólag a versenyző önálló munkája lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.

A verseny anyaga

A pályamunkák témái:

1. Magyarországi barlangok típusai és azok hasznosítása (Be lehet mutatni, hogy milyen kőzetekben és hogyan alakulnak ki barlangok, hogyan hasznosították régen és ma őket, milyen káros hatással van, lehet rájuk az emberi tevékenység, és szükséges egy konkrét magyarországi barlang(rendszer) jellemzése, hasznosításának értékelése, esetleges másfajta/újabb hasznosítási lehetőségek feltárása, védelmének módjai és lehetőségei.)

2. Magyarország egy azonos földtörténeti korú vulkáni képződményeinek összehasonlítása (Be lehet mutatni Magyarország vulkáni képződményeit, és egy (kiválasztott) földtörténeti kor vulkáni képződményeit össze kell hasonlítani földtani, közettani, geomorfológiai ill. gazdasági hasznosítási és természetvédelmi szempontok alapján.)

3. Lakóhelyem hulladékgyűjtése földrajzos szemmel (Bemutatni és értékelni lehet a lakóhely (település/kistérség) hulladékgyűjtését (a lakosság és a gazdaság oldaláról), ennek mennyiségi/minőségi jellemzőit, a hagyományos és új hulladékgyűjtési módszereket (megelőzés, újrahasznosítás, gyűjtés formái, előkezelés, szállítás, ártalmatlanítás stb.), a hulladékok által okozott problémákat, s mindezek térbeliségét, valamint fel lehet tární mindezek jövőbeli problémáit és lehetőségeit.)

4. Lakóhelyem jelenkori közlekedésföldrajza (Bemutatni és értékelni lehet a lakóhely (település/budapesti kerület/kistérség) közlekedés-földrajzi adottságait, lehetőségeit és ezek kihasználását, azok változását, a különböző közlekedési szolgáltatásokat, szolgáltatókat (helyi és/vagy helyközi), a közlekedési infrastruktúrát, a közlekedési szokásokat, idősorosan elemezni lehet a lakóhely közlekedési adatait, valamint fel lehet tární a fejlesztési lehetőségeket.)

5. A visegrádi országok fővárosainak összehasonlítása társadalmi, gazdasági szerepük alapján (Elemezni és értékelni lehet a négy főváros fejlődését, különböző szempontok alapján el lehet helyezni őket az európai nagyvárosok rangsorában, és társadalmi, gazdasági statisztikai mutatók alapján össze lehet hasonlítani őket egymással, valamint elemezni lehet idősoros adatok segítségével, hogy miként változott súlyuk, szerepük az országuk társadalmi, gazdasági életében.)

Első forduló

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).

Tesztkérdéseket tartalmazó feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből.

A feladatok megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható.

Második forduló

- Írásbeli (időtartam 240 perc, elérhető pontszám 200 pont).

A földrajzi kompetenciákat mérő feladatlap megoldása természetföldrajz és társadalomföldrajz témakörökből (tesztkérdések, szövegelemzés, diagramelemzés, hibakutatás, kiegészítés stb., és az egyik feladat egy rövid esszé írása lesz).

Egyes feladatok megoldásához számológép, vonalzó és körző használata szükséges lehet, ezért ezek használata engedélyezett.

Egyes feladatok megoldásához az elmúlt időszak természet- és társadalomföldrajzi vonatkozású eseményeiről szóló hazai, külföldi hírek és hazai tudományos cikkek ismerete segítséget jelenthet.

- Pályamunka (elérhető pontszám 150 pont)

A pályamunkák értékelése a következő szempontok szerint történik: tartalom 100 pont, illusztráció 30 pont, felhasznált irodalom 20 pont.

A pályamunkánál a versenybizottság az önálló kutatást, tényfeltárást, elemzéseket, gondolatokat, saját készítésű ábrákat, képeket, egyes témáknál a terepbejárást, felmérést, interjúkészítést, illetve saját számításokat stb. kiemelten értékeli. A pályamunka esetében célszerű a logikus szerkezet, a bevezetésben a kutatási célok, kérdések világos megfogalmazása, valamint a munka végén egy rövid összegző zárófejezet.

Harmadik forduló (döntő)

- Szóbeli (elérhető pontszám 100 pont).

Kérdések a pályamunka tartalmával, a felhasznált irodalommal, az illusztrációkkal kapcsolatban, valamint a közép- és emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelő témákból.

A verseny szervezése

Az első forduló időpontja: 2011. november 8. (kedd), 14 óra

- A fordulót az iskolák bonyolítják le.

- A feladatlapokat a szaktanárok (szaktanári munkaközösségek) értékelik központi javítási útmutató alapján.
- A feladatlapok közül csak azokat kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni, amelyek elérték a 150 pontot.
- A beküldött feladatlapok közül a továbbjutási létszámhatárnak legfeljebb a kétszeresét kitevő legjobbakat a versenybizottság felülvizsgálja, és az Oktatási Hivatal az iskolai ADAFOR programon keresztül **2011. december 2-ig** értesíti az érintett iskolákat az eredményekről. Ezek alapján csak azoknak a versenyzőknek a pályamunkáját kell az Oktatási Hivatalba felterjeszteni (kézbesíteni vagy postára adni) **2012. február 10-ig**, akiknek a feladatlapja a felüljavítás után elérte a versenybizottság által meghatározott pontszámot. Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett dolgozatokat és pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.

A második forduló időpontja: 2012. január 6. (péntek), 10 óra

- A fordulót az Oktatási Hivatal szervezi a területileg illetékes kormányhivatalokon keresztül az általa kijelölt helyszínen.
- A dolgozatokat a versenybizottság értékeli központi javítási útmutató alapján.
- Az Oktatási Hivatal az ADAFOR programon keresztül **2012. február 10-ig** értesíti az érintett iskolákat a második forduló írásbeli részének eredményéről.
- A versenybizottság az első és második forduló feladatlapjainak és a pályamunkának az összesített pontszáma alapján – a lehetséges létszámhatáron belül szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntőbe jutó versenyzőket. Az összesített eredményről az Oktatási Hivatal az ADAFOR programon keresztül **2012. március 13-ig** értesíti az érintett iskolákat.

A harmadik forduló (döntő) időpontja: 2012. április 19. (csütörtök)

- A döntőt az Oktatási Hivatal szervezi az általa kijelölt helyszínen.
- A verseny végeredményét az első és második fordulás feladatlap, a pályamunka és a döntő forduló pontszámának összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben a második forduló, majd az első forduló pontszáma határozza meg a helyezést.